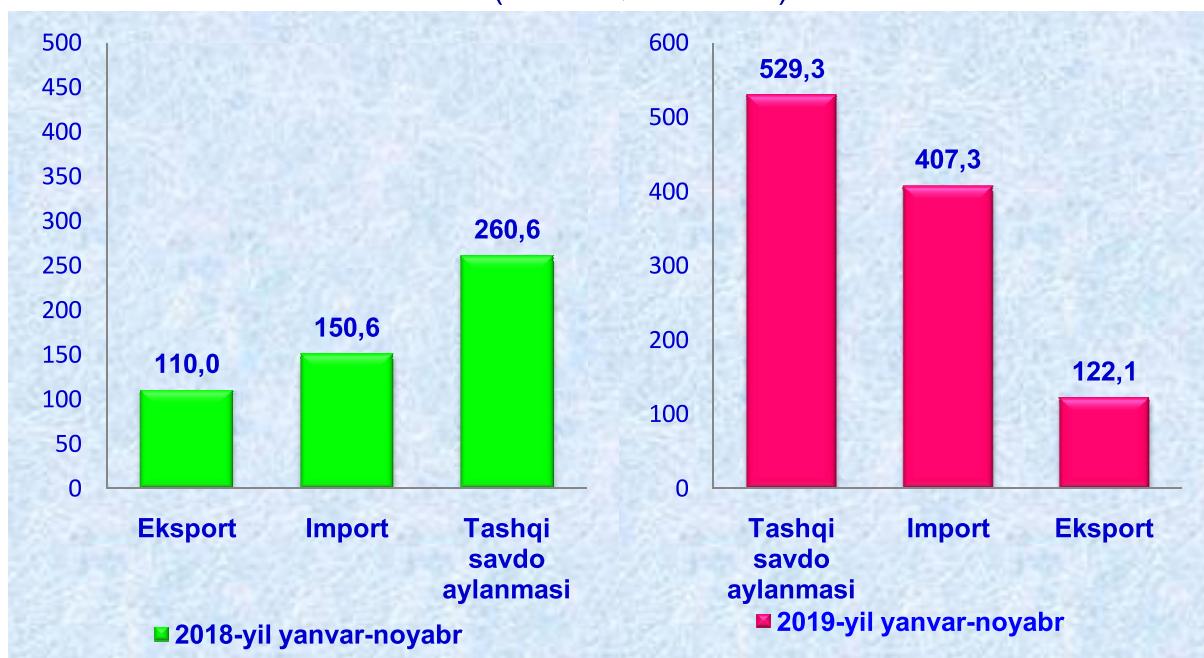

SIRDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

(2019-yil yanvar-noyabr*)

2019-yil yanvar-noyabr oylari yakunlariga ko'ra, viloyatda tashqi savdo aylanmasi 529,4 mln. AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 2,0 b.ga o'sdi. Shu jumladan, eksport hajmi 122,1 mln. AQSH dollarga (o'sish sur'ati 111,1 %) va import hajmi 407,3 mln. AQSH dollariga (o'sish sur'ati 2,7 b. ga) yetdi. Tashqi savdo saldosi minus 285,2 mln. AQSH dollarini tashkil qildi.

Sirdaryo viloyatining tashqi savdo aylanmasi
(mln. AQSH dollar)

So'nggi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishni, eksportni qo'llab-quvvatlash, import o'rnnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida eksport tarkibida sezilarli o'zgarishga erishildi. Shu bilan birga ta'kidlab o'tish kerakki, 2019-yilning yanvar-noyabr oyida eksport qilingan tovar va xizmatlar, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 12,2 mln. AQSH dollarga ko'proq eksport qilindi, tovar va xizmatlar importi hajmi esa o'tgan yilning mos davriga nisbatan 256,7 mln. AQSH dollariga ko'proqdir.

*dastlabki ma'lumot

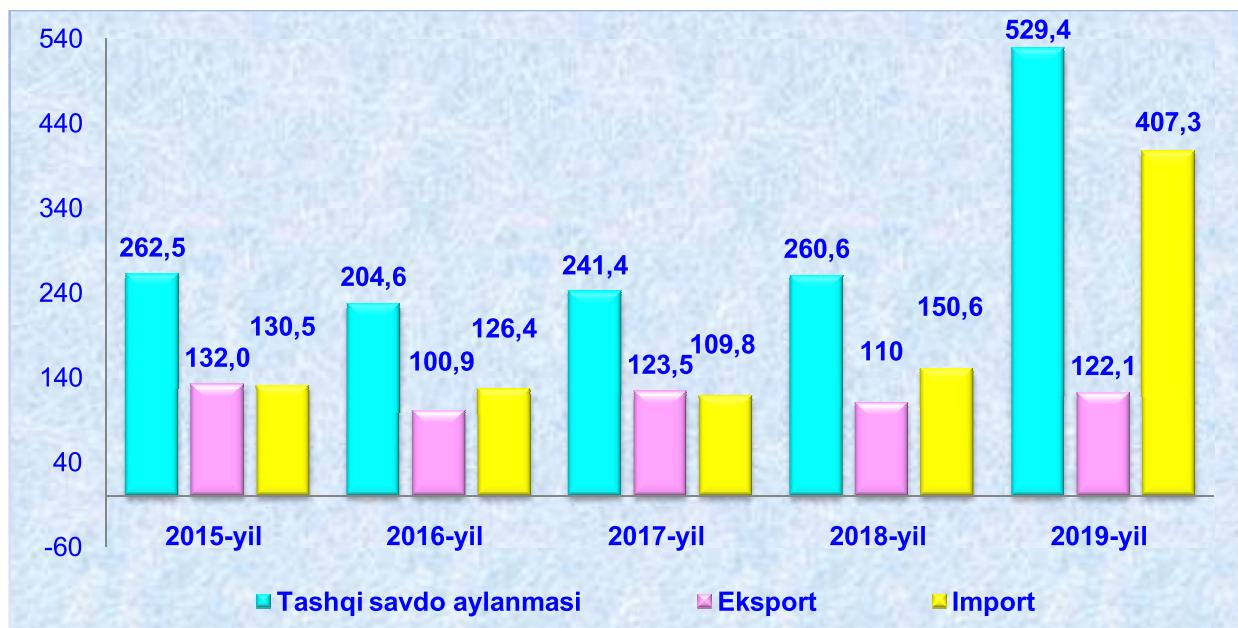
**Viloyat tashqi savdo aylanmasida
yuqori ulushga ega bo‘lgan 20 ta davlat
(2019- yil yanvar-noyabr)**

(mln. AQSH dolları)

Davlat nomi	Tashqi savdo aylanmasi	Eksport	Import	Tashqi savdo aylanmasi	
				ulushi, %	o ‘zgarish sur’ati, %
Xitoy	146,6	24,6	122,0	27,7	147,0
Qozog’iston	99,4	36,8	62,6	18,8	2,0 b.
Rossiya	83,9	19,4	64,5	15,9	2,0 b.
Germaniya	27,3	0,0	27,3	5,2	7,6 b.
Turkiya	25,6	3,5	22,1	4,8	172,6
Avstrya	22,3	-	22,3	4,2	12,8 b.
Koreya Respublikasi	12,8	0,1	12,7	2,4	98,4
Turkmaniston	10,6	0,6	10,3	2,1	2,2 b.
Afg’oniston	9,9	9,9	0,0	1,9	4,5 b.
Ukraina	9,3	2,4	6,9	1,8	3,5 b.
Chexiya	8,3	0,0	8,3	1,6	33,3 b.
Latviya	8,0	2,0	6,0	1,5	3,8 b.
Tojikiston	7,0	5,2	1,8	1,3	3,0 b.
Eron	6,0	4,7	1,3	1,2	74,4
Gruziya	4,9	1,0	3,9	0,9	13,0 b.
Qirg’izston	4,4	1,8	2,6	0,8	2,2 b.
Litva	4,4	-	4,4	0,8	2,7 b.
Italiya	3,7	0,0	3,7	0,7	4,2 b.
Hindiston	3,4	0,1	3,3	0,6	2,0 b.
Pokiston	3,3	3,1	0,2	0,6	4,6 b.

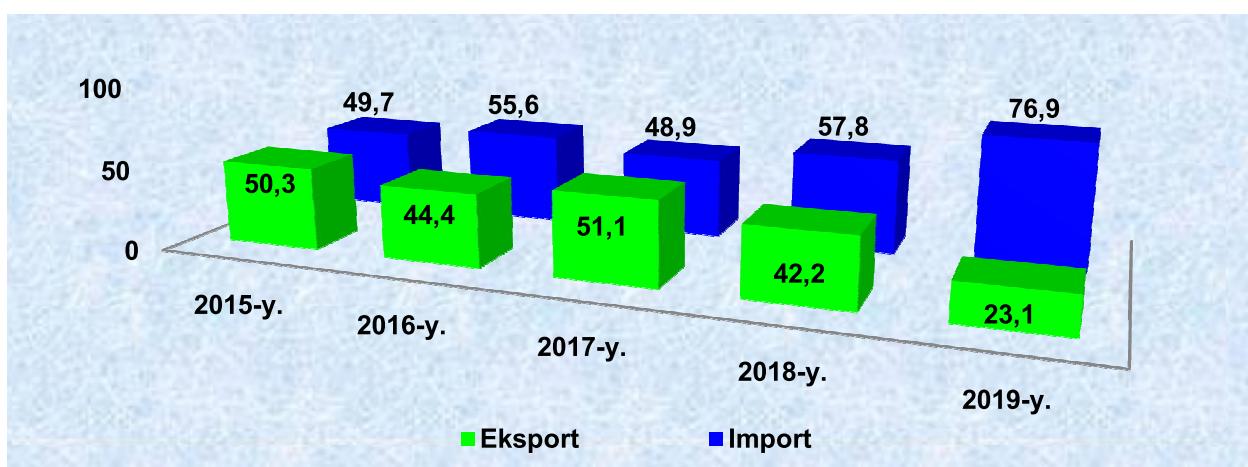
2019-yilning yanvar-noyabr oylari yakuni bo'yicha tovarlar eksporti bilan shug'ullanuvchi korxonalar soni o'tgan yilning mos davriga nisbatan 56 taga ko'payib, 510 taga yetdi.

Tashqi savdo aylanmasi dinamikasi hajmi (yanvar-noyabr mln. AQSH dollarri)

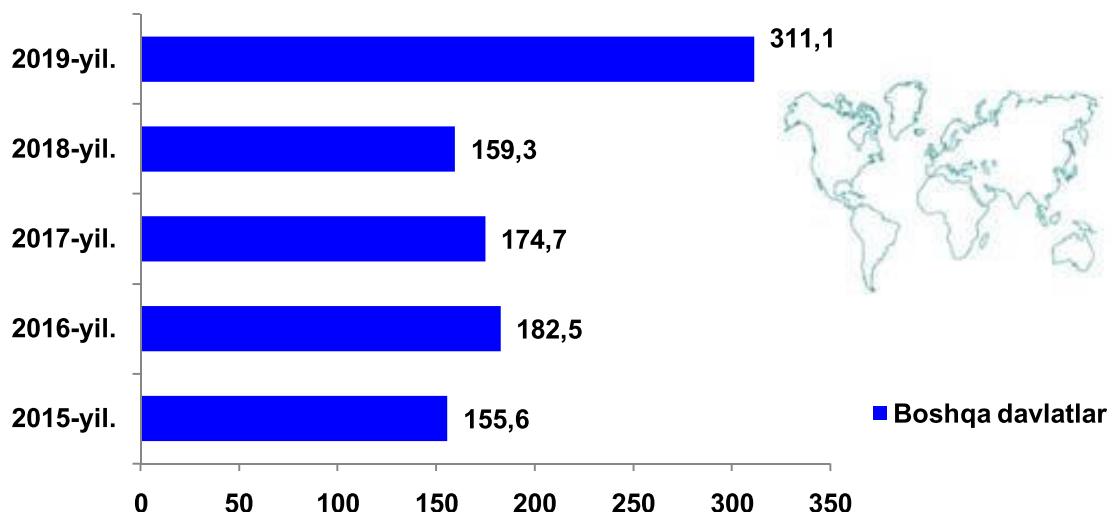
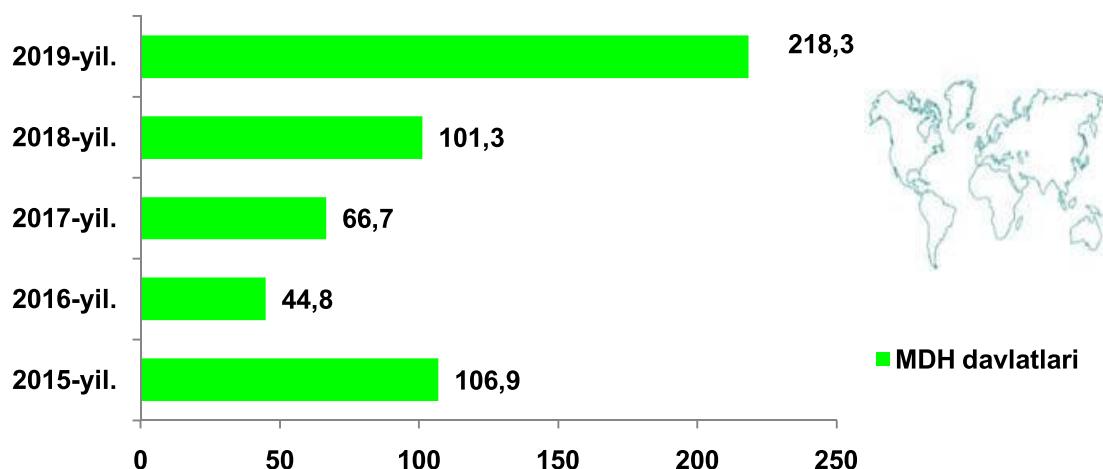
Tashqi savdo aylanmasi dinamikasidan keltirilgan ma'lumotlar ko'rsatkichlarning qolgan yillarga nisbatan o'sganligini ko'rsatmoqda. Bundan tashqari, 2019-yil yanvar-noyabr oyida amalga oshirilgan eksport hajmi, o'tgan yillarga nisbatan ko'payib, 122,1 mln. AQSH dollarini tashkil qildi.

Tashqi savdo aylanmasida eksport va import ulushi, %da (yanvar-noyabr)

Viloyatimizda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida 2019-yil yanvar-noyabr oylari tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 41,2 % ni tashkil etib, hamda tashqi savdo aylanmasi o'tgan yilning shu davriga nisbatan 101,3 % tashkil etdi.

Tashqi savdo aylanmasida MDH va boshqa Xorijiy davlatlarning hajmlari dinamikasi
(yanvar-noyabr, mln.AQSH.dollari)

Boshqa xorijiy davlatlarning, viloyat tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2018-yilning yanvar-noyabr oylari 61,1 % ni tashkil qilgan bo'lsa, joriy yilning ushbu davrida esa tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 58,8 % ga yetdi. O'tgan yilning mos davriga nisbatan 195,4 % ga o'sdi.

**Sirdaryo viloyatining
ayrim hamkor davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi dinamikasi**
(mln. AQSH dollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar- noyabr	2018-yil yanvar- noyabr	2019-yil yanvar- noyabr
Xitoy	84,9	99,7	146,6
eksport	36,8	32,4	24,6
import	48,1	67,3	122,0
saldo	-11,3	-34,9	-97,4
Qozog'iston	32,7	48,1	99,5
eksport	26,6	32,6	36,8
import	6,1	15,5	62,6
saldo	20,5	17,1	-25,8
Rossiya	23,5	40,2	83,9
eksport	15,5	21,3	19,4
import	8,0	18,9	64,5
saldo	7,5	2,4	-45,1
Germaniya	4,3	3,6	27,4
eksport	0,1	0,0	0,1
import	4,2	3,6	27,4
saldo	-4,1	-3,6	-27,3
Turkiya	12,0	14,8	25,6
eksport	5,5	5,4	3,5

(mln. AQSH dollarri)

Davlat nomi	2017-yil yanvar- noyabr	2018-yil yanvar- noyabr	2019-yil yanvar- noyabr
import	6,5	9,4	22,1
saldo	-1,0	-4,0	-18,6
Avstrya	0,4	1,7	22,3
eksport	-	-	-
import	0,4	1,7	22,3
saldo	-0,4	-1,7	-22,3
Koreya Respublikasi	10,4	13,1	12,8
eksport	0,0	0,0	0,1
import	10,4	13,1	12,7
saldo	-10,4	-13,1	-12,6
Turkmaniston	0,3	4,8	10,9
eksport	0,1	0,1	0,6
import	0,2	4,7	10,3
saldo	-0,2	-4,6	-9,7
Afg'oniston	4,7	2,2	9,9
eksport	4,7	2,1	9,9
import	-	0,1	0,0
saldo	4,7	2,0	9,9
Ukraina	5,9	2,6	9,3
eksport	0,5	2,1	2,4

(mln. AQSH dollarri)

Davlat nomi	2017-yil yanvar- noyabr	2018-yil yanvar- noyabr	2019-yil yanvar- noyabr
import	5,4	0,5	6,9
saldo	4,9	1,6	-4,5
Chexiya	5,4	0,2	8,3
eksport	0,1	0,0	0,0
import	5,3	0,2	8,3
saldo	-5,2	-0,2	-8,3
Latviya	1,3	2,1	8,0
eksport	0,9	0,1	2,1
import	0,4	2,0	5,9
saldo	0,5	-1,9	-3,8
Tojikiston	2,2	2,3	7,0
eksport	1,8	1,9	5,2
import	0,4	0,4	1,8
saldo	1,4	1,5	3,4
Eron	18,2	8,2	6,1
eksport	16,7	5,8	4,7
import	1,5	2,4	1,4
saldo	15,3	3,4	3,3
Gruziya	8,2	0,4	4,9
eksport	7,7	0,0	1,0

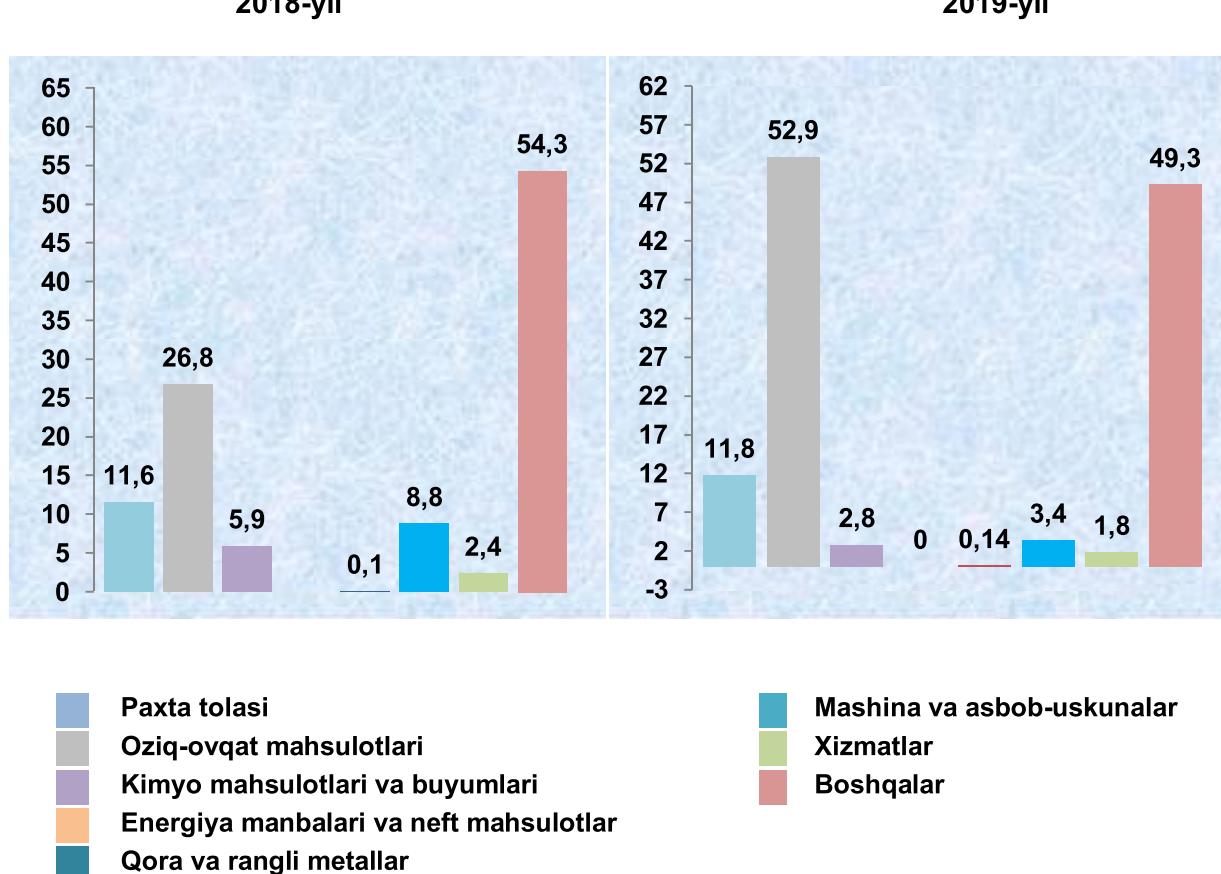
(mln. AQSH dollar)

Davlat nomi	2017-yil yanvar- noyabr	2018-yil yanvar- noyabr	2019-yil yanvar- noyabr
import	0,5	0,4	3,9
saldo	7,2	-0,4	-2,9
Qirg'iziston	1,4	1,9	4,5
eksport	1,2	0,9	1,8
import	02	1,0	2,7
saldo	1,0	-0,1	-0,9
Litva	0,9	1,6	4,4
eksport	0,0	-	-
import	0,8	1,6	4,4
saldo	0,8	-1,6	-4,4
Italiya	0,8	0,9	3,7
eksport	0,0	0,0	0,0
import	0,8	0,9	3,7
saldo	-0,8	-0,9	-3,7
Hindiston	4,7	1,6	3,4
eksport	0,5	0,2	0,1
import	4,2	1,4	3,3
saldo	-3,7	-1,2	-3,2
Pokiston	2,5	0,7	3,3
eksport	0,3	0,5	3,1
import	2,2	0,2	0,2
saldo	-1,9	0,3	2,9

EKSPORT

2019-yil yanvar-noyabr oyida eksport hajmi 122,1 mln. AQSH dollarga (o'sish sur'ati 111,1 %) teng bo'ldi. Eksport tarkibida asosan to'qimachilik va to'qimachilik buyumlari (22,5 %), oziq-ovqat mahsulotlari (43,3 %), paxta tolasi (9,7 %) ni tashkil qiladi.

Tovar va xizmatlar eksporti tarkibi
(mln.AQSh.dollar)

2019-yilning yanvar-noyabr oyida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida o'tgan yilning shu davriga nisbatan 2 barobarga o'sish o'zgarishlari qayd etildi va 2019-yilning yanvar-noyabr oyida amalga oshirilgan eksportning umumiy hajmida ayrim turdag'i tovar va xizmatlarda yuqori o'sish sur'atlari qayd etildi.

Eksport tarkibi

(2019-yil yanvar-noyabr)

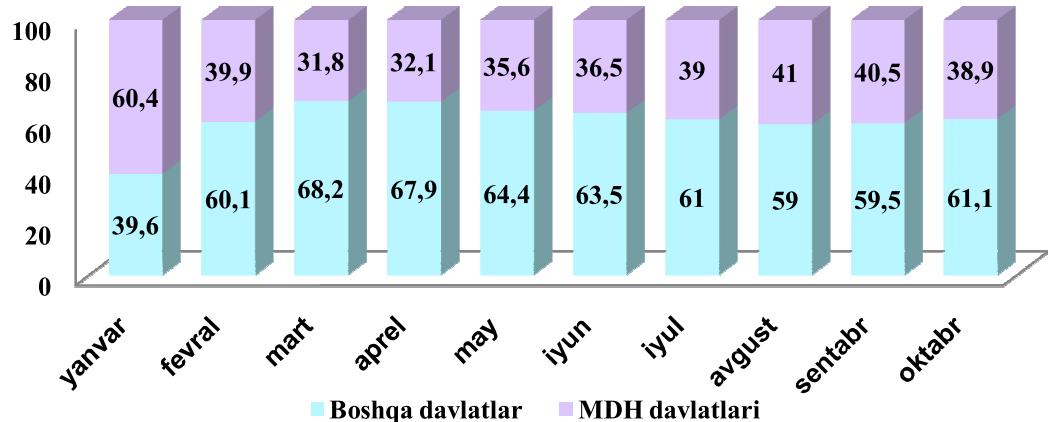
	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSH dollarri	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajimga nisbatan, %	mln. AQSH dollarri	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajimga nisbatan, %	mln. AQSH dollarri	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajimga nisbatan, %
Jami	122,1	111,1	100,0	67,8	113,0	100,0	54,3	108,7	100,0
Paxta tolasi	11,8	102,0	9,7	-	-	-	11,8	102,0	21,8
Oziq-ovqat mahsulotlari	52,9	1,9 b.	43,3	32,5	2,7 b.	47,9	20,4	1,4 b.	37,6
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	2,8	48,0	2,3	2,8	48,6	4,2	0,0	15,6	0,0
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Qora metallar va undan tayyorlangan buyumlar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rangli metallar va undan tayyorlangan buyumlar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mashina va asbob-uskunalar hamda ularning qismlari	3,4	38,6	2,8	3,4	42,8	0,5	0,0	-	-
Xizmatlar	1,8	74,9	1,5	1,2	113,0	1,8	0,6	44,4	1,1
Boshqalar	49,4	90,9	40,4	27,9	88,9	41,1	21,5	93,6	39,5

Eksport tarkibi dinamikasi (mln. AQSH dollar)

Tarkibi	2015-yil yanvar- noyabr	2016-yil yanvar- noyabr	2017-yil yanvar- noyabr	2018-yil yanvar- noyabr	2019-yil yanvar- noyabr
Jami	132,0	100,9	123,5	110,0	122,1
Paxta tolasi	34,3	37,8	26,0	11,6	11,8
Oziq-ovqat mahsulotlari	52,8	12,5	22,5	26,9	52,9
Kimyo mahsulotlari va buyumlar	1,4	1,8	1,1	6,0	2,8
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	-	-	-	-	-
Qora metallar va undan tayyorlangan buyumlar	-	-	-	0,0	0,0
Rangli metallar va undan tayyorlangan buyumlar	0,6	0,4	5,3	-	-
Mashina va asbob- uskunalar hamda ularning qismlari	3,2	8,6	7,6	8,8	3,4
Xizmatlar	1,7	0,7	1,1	2,4	1,8
Boshqalar	38,0	39,1	59,9	54,3	49,41

Tovar va xizmatlar eksporti dinamikasi tahliliga ko‘ra, 2019-yilning yanvar-noyabr oylari mobaynida eksport qilingan tovarlar hajmi, o’tgan yilning mos davriga nisbatan 12,1 mln. AQSH dollariga ko‘p eksport qilindi va 122,1 mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar eksporti esa 1,7 mln. AQSH dollarga yetgan.

2019-yilda MDH va boshqa xorijiy davlatlarning tovar va xizmatlar eksportidagi ulushi % (oylar kesimida)

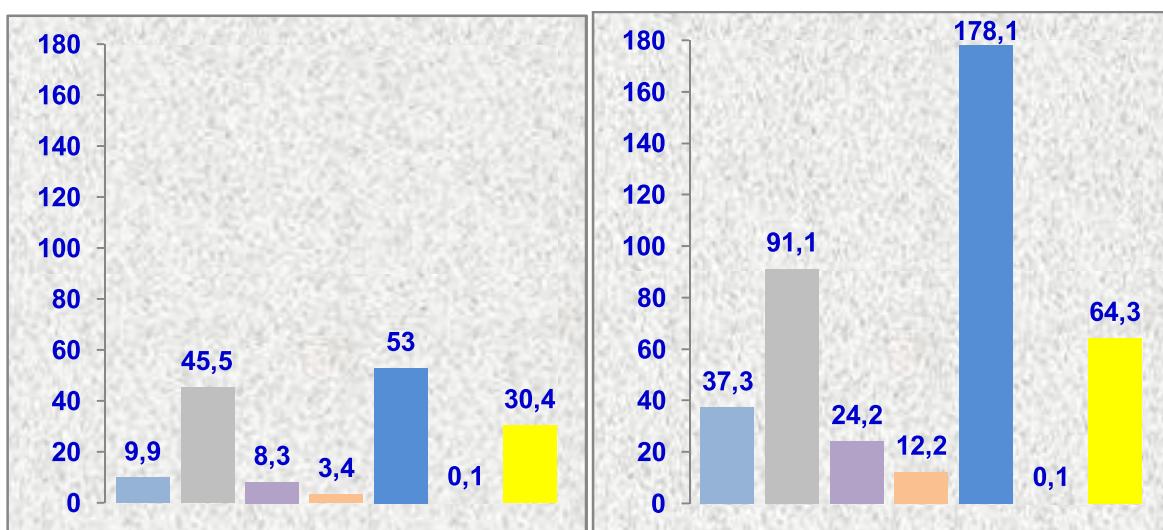

IMPORT

Joriy yilning yanvar-noyabr oyida import hajmi 407,3 mln. AQSH dollariga (o'sish sur'ati 2,7 b ga) teng bo'ldi. Import tarkibida eng katta ulush energiya manbaalari (2,9 b), mashina uskunalar (3,6 b), kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar (2,0 b) hamda qora va rangli metallar (2,8 b) guruhlari hisobiga to'g'ri keldi.

Tovar va xizmatlar importi tarkibi (mln.AQSh doll)

2018-yil
yanvar-noyabr **2019-yil**
yanvar-noyabr

Oziq-ovqat mahsulotlari
 Kimyo mahsulotlari va buyumlari
 Energiya manbaalari va neft mahsulotlari
 Qora va rangli metallar

Mashina va asbob-uskunalar
 Xizmatlar
 Boshqalar

Shu bilan birga ta'kidlab o'tish kerakki, 2019-yilning yanvar-noyabr oylari mobaynida viloyatda import qilinayotgan tovar va xizmatlar oktabr oyiga nisbatan 41,0 mln. AQSH dollarga ko'p import qilindi va 407,3 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

Import tarkibi (2019-yil yanvar-noyabr)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSH dollari	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiylajmaga nisbatan, %	mln. AQSH dollari	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiylajmaga nisbatan, %	mln. AQSH dollari	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiylajmaga nisbatan, %
Import	407,3	2,7 b.	100,0	150,4	3,6 b.	100,0	256,9	2,3 b.	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	37,3	3,7 b.	9,2	30,3	4,4 b.	20,1	7,0	2,2 b.	2,7
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	91,1	2,0 b.	22,4	31,2	2,4 b.	20,8	59,9	1,8 b.	23,3
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	24,2	2,9 b.	5,9	24,2	3,0 b.	16,0	0,0	0,0	0,0
Qora metallar	11,0	4,2 b.	2,7	5,5	3,1 b.	3,7	5,5	6,6 b.	2,1
Rangli metallar	1,2	1,3 b	0,3	0,3	4,0 b.	0,2	0,9	108,4	0,3
Mashina va asbob-uskunalar	178,1	3,3 b.	43,7	36,9	11,4 b.	24,5	141,2	2,8 b.	55,0
Xizmatlar	0,0	-	-	-	-	-	0,0	2,3	0,0
Boshqalar	64,4	2,1 b	15,8	22,0	2,6 b.	14,7	42,4	1,9 b	16,5

Import tarkibi dinamikasi
(mln. AQSH dollar)

Tarkib	2015-yil yanvar- noyabr	2016-yil yanvar- noyabr	2017-yil yanvar- noyabr	2018-yil yanvar- noyabr	2019-yil yanvar- noyabr
Jami	130,5	126,4	117,9	150,6	407,3
Oziq-ovqat mahsulotlari	29,7	5,2	8,2	9,9	37,3
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	31,6	52,3	40,6	45,5	91,1
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	0,3	0,1	0,4	8,3	24,2
Qora metallar	1,2	1,5	4,9	2,6	11,0
Rangli metallar	0,1	0,4	0,8	0,8	1,2
Mashina va asbob- uskunalar	53,1	47,2	43,5	53,0	178,1
Xizmatlar	3,8	2,2	0,1	0,1	0,0
Boshqalar	10,7	17,5	19,4	30,4	64,4

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko‘ra, 2019-yilning yanvar-noyabr oylari mobaynida import qilingan tovarlar hajmi, o’tgan yilning mos davriga nisbatan 256,9 mln. AQSH dollariga kop import qilindi va 407,3 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

**Sirdaryo viloyatida
asosiy hamkor davlatlardan amalga oshirilgan import hajmi
(yanvar-noyabr)**

Davlat nomi	mln. AQSH dollarri		o'sish sur'ati, %		o'rni	
	2018-y.	2019-y.	2018-y.	2019-y.	2018-y.	2019-y.
Xitoy	67,3	122,0	71,4	5,5 b.	1	1
Rossiya	18,9	64,5	199,8	2,9 b.	2	2
Qozog'iston	15,5	62,6	94,4	2,5 b.	3	3
Germaniya	3,6	27,3	4,1 b	130,0	8	4
Avstrya	1,7	22,3	140,4	77,8	13	5
Turkiya	9,4	22,1	3,5 b	4,3 b.	6	6
Kopea Respublikasi	13,1	12,7	100,0	10,3 b	5	7
Turkmaniston	4,7	10,3	2,3 b	4,5 b.	7	8
Chexiya Respublikasi	0,2	8,3	9,0 b	28,6	32	9
Ukraina	0,5	6,9	183,3	67,8	22	10
Latviya	2,0	6,0	6,8 b	3,3 b.	11	11
Litva	1,6	4,4	2,0 b	3,7 b.	14	12
Gruziya	0,4	3,9	5,8 b	96,1	24	13
Italiya	0,9	3,7	190,0	2,4 b.	19	14
Hindiston	1,4	3,3	3,4 b	4,3 b.	15	15
Sloveniya	-	2,8	5,3 b	2,8 b.	-	16
Qirg'iziston	1,0	2,6	2,2 b	3,8 b.	16	17
Vengriya	0,6	2,5	2,5 b	2,4 b.	20	18
Tojikiston	0,4	1,8	6,2	2,0 b.	26	19

2019-yilning yanvar-noyabr oylarida viloyatda 60 dan ortiq xorijiy davlatlardan tovar va xizmatlar importi amalga oshirilgan. Shulardan 5 ta eng yirik bo‘lgan Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Qozog‘iston, Germaniya, Avstrya va Turkiya hamkor davlatlaridan jami import hajmi 320,8 mln. AQSH dollariga teng. Bu esa umumiy import hajmining 78,8 % ini tashkil qiladi.

Shu o‘rinda ta‘kidlash lozimki, davlatimiz tomonidan qurilish mahsulotlari importi o‘rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarini ishlab chiqarish hamda ichki bozorni sifatli va arzon qurilish materiallari bilan to‘yintirish bo‘yicha bir qator islohotlar amalga oshirilmoqda

Yurtimizda tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar va dunyo mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida mamlakatimizning eksport salohiyati oshib bormoqda.

Shuningdek, hukumatimiz tomonidan bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarimizni tashqi bozorlarda mustahkam o‘rin egallashlari uchun zamin yaratmoqda.

**Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi bo’limi
Tel.:71-230-86-34**